

Fra Skottland til

I 2015 år ble det funnet en godt merket, avlang blåse på Uttakleiv på Vestvågøy i Lofoten. Den hadde endt sin reise i flomålet på stranden i nærheten av naustene. Den avlange formen er ikke den mest vanlige på blåser i Norge.

RUBEN LARSEN

redaksjon@lofot-tidende.no

I 2015 år ble det funnet en godt merket, avlang blåse på Uttakleiv på Vestvågøy i Lofoten. Den hadde endt sin reise i flomålet på stranden i nærheten av naustene. Den avlange formen er ikke den mest vanlige på blåser i Norge. «Heather K K77» var det skrevet med tydelige bokstaver. Navnet på båten ga en pekepinn om at denne kanskje var kommet langveis fra. Et søk på internett bekreftet dette: Båten var fra Skottland.

Skipperen til «Heather K K77», Hedde Costie, ble kontaktet og fortalte at båten hans hadde fisket vest for det nordligste punktet på Lewis de siste to årene. Lewis er den nordligste delen av de Ytre Hebridene, nord i Skottland. Han fortalte at blåsa hadde vært festet til en krabbeteine. Hovednæringen deres er krabbe, samt litt hummer i sommer månedene. Han kunne også fortelle om en gang han selv hadde funnet en blåse som hadde rekt helt fra Canada til Skottland.

Båten er kjent fra den prisbelønte dokumentarserien «Trawlermen» fra den anerkjente britiske TV-kanalen BBC - verdens eldste tv-stasjon. Serien ble opprinnelig sendt i Storbritannia i 2006 til 2010 og føl-

ger fiskere i Skottland. Serien har ikke gått på TV i Norge, men er tilgjengelig på DVD. Heather K K77 er med i fjerde sesong av serien. På verdens største nettside for film og tv-serier, IMDb.com, har serien en svært høy poengsum på 8,6 av 10 stjerner.

Blåsa startet sin ferd mot Lofoten i havområdet vest for det nordligste punktet på Lewis i Hebridene i Skottland og endte sin ferd på stranden Uttakleiv på Vestvågøy i Lofoten. En reise på minst 1500 km. Grunnen til at blåsa la ut på en egen ferd vites ikke - kanskje mest sannsynlig uvær.

Oseanograf, Johnny Johannesen, visedirektør ved Nansen Senteret og professor 2 i fysisk oseanografi ved Geofysisk Institutt, Universitet i Bergen forteller om blåsas ferd nordover:

Både havstrømmer, bølger og vind påvirker gjenstander som reker på havet. Hva som påvirker gjenstanden mest avhenger av vindstyrken og hvor mye av gjenstanden som er over vannflaten. Er det en tung gjenstand der lite stikker opp av vannet, blir den i mindre grad påvirket av vind. Blåsa derimot, om vi antar den ikke hadde noe som tynget den ned i vannet på veien nordover, flyter helt oppå overflaten og bølgene og er således utsatt for et sterkt

vind pådrag. Vi kan dermed regne med at denne blåsa i betydelig grad har blitt flyttet nordover med sørvestlige til sørlige vinder. Ved svake vinder i stille perioder vil havstrømmen derimot dominerer driften.

I lys av startstedet ved Hebridene har blåsa sannsynligvis reist med den østlige banen av overflatestrømmen til den Norske Atlanterhavsstrømmen. Dette er forlengelsen av Golfstrømmen og den Nordatlantiske Strøm. På veien nordover kan blåsa også ha havnet i virvelstrømmer. Virvlene kan ha en levetid på flere måneder og oppstår som regel i kanten på begge sider av sterke havstrømmer der strømmene gjennomgår størst endring. I den siste fasen har blåsen kommet inn i og gjennom den Norske kyststrømmen, deretter strandet på Uttakleiv.

Den Norske Atlanterhavsstrømmen har en gjennomsnittsfart på omtrent 20 cm i sekundet, det vil si omtrent 17 km per dag. Om blåsa ikke var innom virvelstrømmer på veien og tok korteste vei, vil turen fra Hebridene til Lofoten ha tatt omtrent 3 måneder. Men mest sannsynlig har turen gått mye raskere med god hjelp fra sørvestlige til sørlige vinder.

Den britiske avisen, The Times, kåret Uttakleiv til Europas mest romantiske strand i 2005. Kanskje blåsa hadde hørt rykter...

FISKER TASKEKRABBER: Heather K K77 fisker taskekrabber. Blåsa var festet til en krabbeteine før den tok turen nordover.

FOTO: RUBEN LARSEN

I SKOTTLAND: Heather K K77 ute på havet i

Blåsa startet sin ferd mot Lofoten i nordligste punktet på Lewis i Hebridene på stranden Uttakleiv på Vestvågøy i Lofoten.

Uttakleiv

Skottland.

FOTO: KAREN APPELYARD - WWW.KARENAPPELYARD.COM

havområdet vest for det
dene i Skottland og endte sin ferd på
Lofoten. En reise på minst 1500 km.

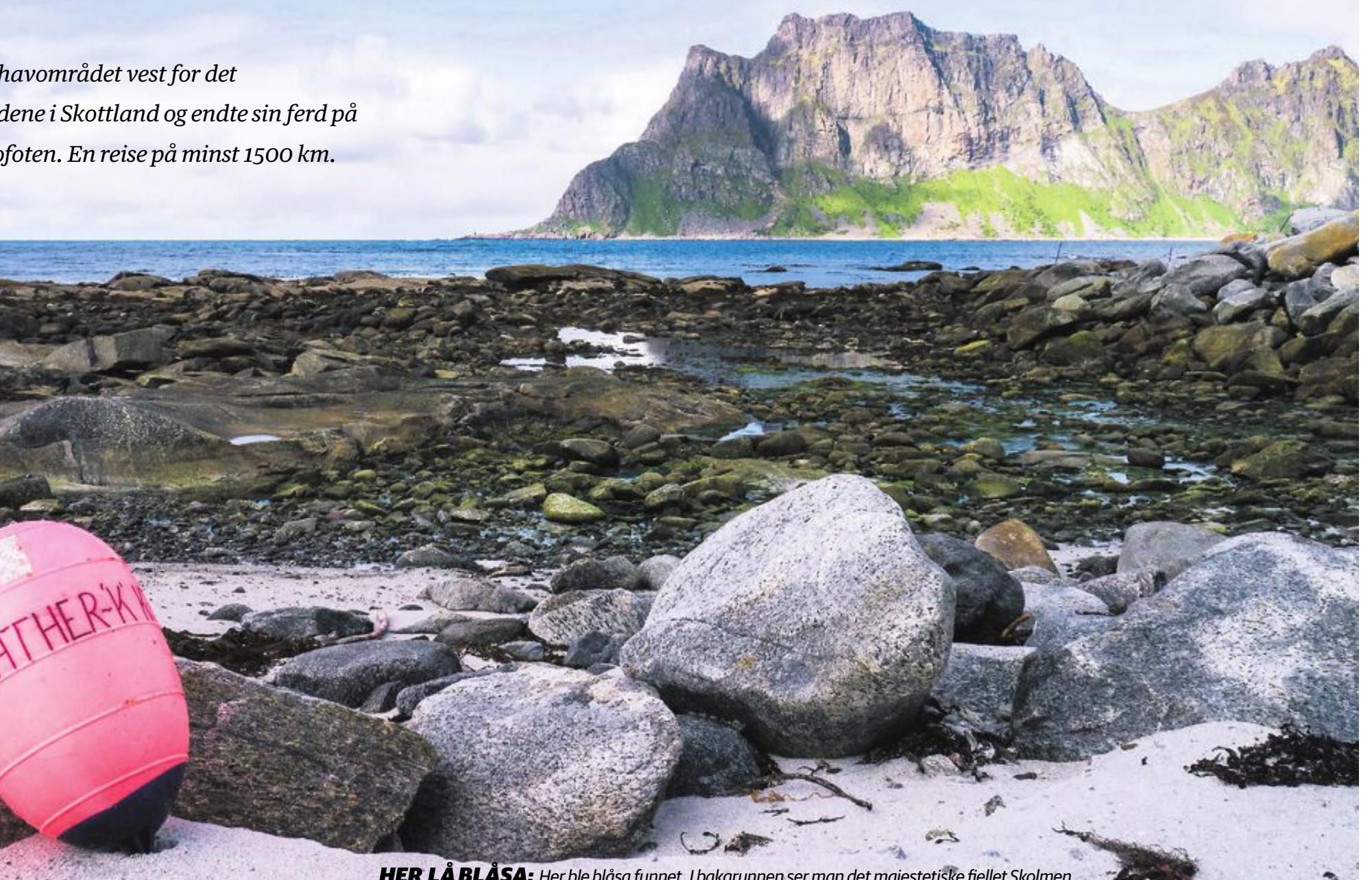
UVANLIG SYN I LOFOTEN: Akkurat her endte blåsa sin ferd. Dette er en Polyform LD-2 blåse. 61 cm lang, 29 cm bred. Polyform lages i USA og er et merke som også brukes mye i Norge. De avlange LD typene er et uvanlig syn i Lofoten, mens de runde typene er mer vanlige.

FOTO: RUBEN LARSEN

MODELL: En radiostyrt modell av Heather K 77. Modellen er en nøyaktig liten versjon av båten og er laget av modellbåtbyggeren Bill Wood på oppdrag av skipperen. Modellen ble bygget i 2006. Den er i skala 1:33 og er ca 60 cm lang.

FOTO: BILL WOOD

HER LÅBLÅSA: Her ble blåsa funnet. I bakgrunnen ser man det majestetiske fjellet Skolmen.

FOTO: RUBEN LARSEN